

Vaad; men Rødspætten er en særdeles sejglivet Fisk, der kan taale at leve længe ude af Vandet uden at tage Stade deraf; jeg skal i denne Sammenhæng kun minde om, at man har sendt mig Rødspætter i en tør Kasse pr. Jærnbane fra Struer, som ved Modtagelsen i Kjøbenhavn vare fuldt levedygtige, og at Fiskehandlerne i Frederikshavn benytte sig af denne Rødspættens Sejglivethed til at sende dem levende til Kristiania pr. Dampskib i tørre Kasser. Fisken skal under Forsendelsen ligge i enkelt Laag, og Kasserne have derfor mange Etager. Naar disse Fisk efter mange Timers Dampskibs-sejlad's komme til Kristiania, sættes de i Saltvand og leve deri for den aller største Dels Bedkommende til de finde Købere.

Men nu de andre Maader at fiske Rødspætter paa: Garn og Kroge; ja ogsaa med disse Redstaber drives der Fiskeri baseret paa levende Fisk, og altsaa ogsaa her fanges Fisken levende. Der er dog for begge Deles Bedkommende Undtagelser.

Naar f. Eks. Garnene under uheldige Vejrforhold ikke kunne tages i Vand i flere Dage, kunne en Del eller alle Rødspætter dø i dem. Dette Tilfælde er langt fra Reglen, tvært imod en sjældnere Undtagelse, saa at man her maa sige, at Fisken som oftest fanges i levedygtig Stand, men ikke saa uskadt som i Vaadene. Uden at dette var saa, vilde Fiskeri med Garn baseret paa levende Fisk, som det drives mange Steder, ikke kunne lade sig tænke.

Men nu Krogene, de faare dog ligefrem Fisken, og der maa dog mange dø. Nej, det gør der egentlig ikke, ikke saa mange, som man skulde vente; kun de, der have slugt Krogen langt ned, dø som Regel; de andre ville ved forsigtig Behandling kunne leve, efter at Krogen er fjernet, og ogsaa paa dette Fiskeri baseres Fangst af levende Rødspætter; men Dødelighedsprocenten er sikkert noget større end ved Garnfiskeriet. I øvrigt er det Antal Rødspætter, der fiskes paa Kroge, forsvindende overfor det Antal, der fanges paa de andre Maader.

Om de endnu ikke nærmere omtalte Redstaber, der tilfældig fange Rødspætter, nemlig Bundgarn og Ruser, skal kun siges, at Fisken her er om mulig endnu mere levedygtig, end om den var fanget i Vaad, saa at man i det Hele og Store kan sige, at paa alle de Maader, Rødspætten sædvanlig fanges indenfor Stagen, er Fisken levende og i levedygtig Stand i Fangstøjeblikket, og at selve Fiskeriets Drift og Forhandlingsmaaden beviser dette, idet begge i det Hele og Store ere baserede paa levende Rødspætter, og om ønskeligt ogsaa alle Steder kunde baseres herpaa; — idet nærmest kun det lidet væsentlige Krogfiskeri vilde bringe nogle Vanstieligheder.

Ved de Fiskerier, jeg her nærmere har omtalt med Hensyn til Rødspætten, fiskes denne Fisk i saadanne Størrelser, at de sædvanligvis ere brugelige som Menneskeføde, selv om de ofte kun ere meget smaa. Vor Befolkning i Nord- og Vestjylland er i saa Henseende ikke kræsen.

Jeg skal nu omtale et Par andre Fiskerier, der vel kort ere nævnte i det foregaaende, men trænge til en nærmere Belysning: Fiskeri med Tobisvaad i det nordlige Kattegat, særlig Stagen, og med Alehaandvaad i den vestlige Limfjord. Ved disse fiskes nemlig oftest Rødspætter saa smaa, at de ikke kunne bruges til Menneskeføde, men højest kunne tastes for Svinene; de ere med andre Ord ikke salgbare. Tabel V vil oplyse, hvilke Mængder af saadanne smaa usalgbare Rødspætter der fanges med de nævnte Redstaber. Kolonne 6, Tabel V, viser saaledes Udbyttet af 8 Træk med Alehaandvaad ved Segindtap. Hvis man vil regne Rødspættene for usalgbare ved en Længde af ca. 7 Tommer til Halespidsen, fiskedes der i disse 8 Træk over 500 usalgbare Rødspætter. Der gøres mange Tusinde Træk med Alehaandvaad hvert Aar i Limfjorden, saa det drejer sig om et ikke ringe Antal fangede usalgbare Rødspætter. Disse Mængder af Smaafisk fanges levende og kunne let udtales igen i levedygtig Stand; i hvor høj en Grad dette sidste sker, ved jeg ikke. Den hele Trafik med Rødspættefangsten med Alehaandvaad i Limfjorden er fremkaldt ved Lovens Forbud i Sommermaanederne mod Brugen af Flyndervaad. —

Tabel V, Kolonne 10 viser Indholdet af et Træk med Tobisvaad, udført af Fiskerne ved Stagen, for at fange Tobiser til Agn for deres Kroge; der fangedes i det lidt over 100 usalgbare Rødspætter, og der gøres mange Hundrede Tobisvaaddræt ved Stagen om Aaret, og ogsaa de andre snevertbundne Vaad tage der usalgbare Rødspætter (f. Eks. Dybsvaadde). Ogsaa disse Fisk kunne tastes levedygtige i Havet, om Fiskerne ville have Ulejligheden dermed; men jeg tror ikke, at de i Regelen gøre det. Disse Misbrug løbe dog næppe op til den Masse, som de gøre i Limfjorden. For denne Fjord ser